

Uppföljning av Socialnämndens plan för intern styrning och kontroll, år 2023

Socialnämnden

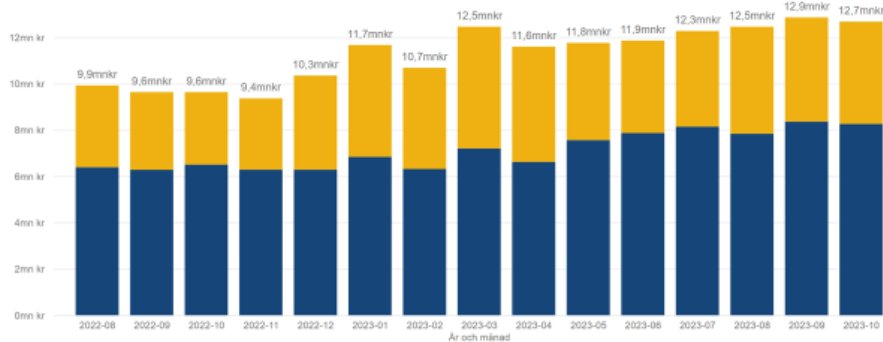
Innehållsförteckning

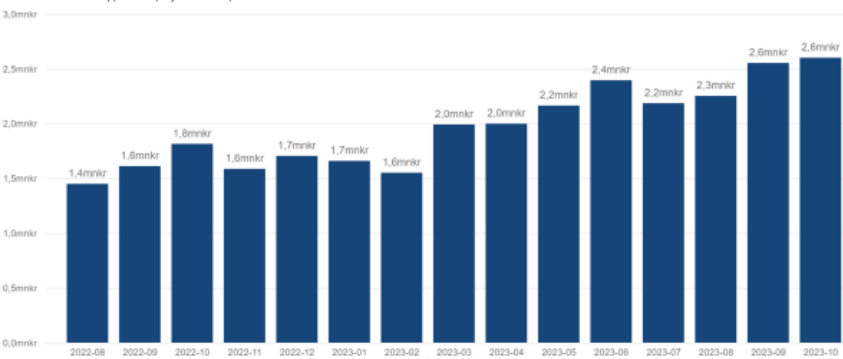
1	Kontrollaktiviteter	3
1.1	Risk- eller Målområde: Finansiell rapportering	3
1.2	Risk- eller Målområde: Efterlevnad av externa och interna regelverk	7
1.3	Risk- eller Målområde: Ändamålsenlig- och effektiv verksamhet	8

1 Kontrollaktiviteter

1.1 Risk- eller Målområde: Finansiell rapportering

Risker	Riskvärde	Kontrollmoment	Resultat
<p>■ Risk att verksamheten inte kan ställa om utifrån den ekonomiska utvecklingen</p>	20	<p>■ Upphandlade uppdragstagare med ramavtal kan ej tillgodose behov av platser för placeringar</p>	<p>■ Större avvikelse</p>
		<p>Kommentar</p> <p>Inför varje placering görs en noga genomgång av behov och en HVB-samordnare söker efter lediga hem inom ramavtalet. Idag är det en stor riska att de upphandlade HVB-hemmen inte har någon plats att erbjuda eller inte har tillräckliga resurser som krävs, eller att barnet eller ungdomen behöver omplaceras, då det under placeringen visar sig att HVB inte har tillräckliga resurser att kunna tillgodose barnet/ungdomens behov av vård. I knappt hälften av placeringarna så sker en omplacering till HVB utanför ramavtal.</p> <p>Varje omplacering riskerar att förlänga den totala placeringstiden. Oftast görs placeringen till ett HVB med bättre förutsättningar att möta ungdomens behov. Generellt så innebär omplacering en risk att kostnaden ökar. Samtliga HVB-hem utanför ramavtal erbjuds att ingå ramavtal med Gävle kommun. Flera av de mest frekventerade avböjer dock då de redan ingår i ADDA (SKR-ägt företag) som tillhandahåller upphandlade HVB. Ett sektorsövergripande arbete kommer att ske under 2024 för att förbättra och förstärka möjligheten att placera individer på upphandlade boenden (avser främst HVB)</p>	
		<p>■ Följa upp åtgärder för att minska externa placeringar.</p>	<p>■ Större avvikelse</p>
		<p>Kommentar</p> <p>Totalt ökar insatser både gällande placeringar och öppenvårdsinsatser under 2023 som en följd av den rådande samhällsutvecklingen med ökande kriminalitet bland barn och unga.</p> <p>Åtgärder genom den plan för att minska placeringar som tagits fram av sektorn följs regelbundet upp. Kontorschefer och verksamhetschefer följer gemensamt upp 2 ggr per halvår. Inom respektive kontor följs handlingsplanen upp månatligen.</p> <p>Fokus i handlingsplanen är medvetenhet för dygnskostnad för externa placeringar (SIS eller HVB) och istället övervägande om flytt till hemmakommun för åtgärd i lämplig form (familjehemsplacering eller öppenvårdsinsatser). Svårigheten är dels att hitta lämplig placering i hemmakommun då det finns brist på dessa</p>	

Risker	Riskvärde	Kontrollmoment	Resultat																																																																
		<p>samt att öppenvård i egenregi är tungt belastad och att extern öppenvård då måste anlitas, vilket i sig är fördyrande.</p> <p>Sektorn och Gävle kommun förbereder Sociala insatsgrupper (SIG) där samverkan mellan öppenvård, skola och polis ska ske med målsättningen att motverka barn och unga i kriminalitet. Denna är nu i en rekryterings fas och kommer att vara aktiv från januari 2024.</p> <p>Åtgärder kommer ta tid och motverkas av samhällsutvecklingen i stort med oro och kriminalitet. Antalet externa placeringar har inte minskat utan tvärtom ökat och antalet öppenvårdsinsatser ökar likaså. Önskat resultat (minskade externa placeringar) av insatser enligt handlingsplanen syns ännu. Åtgärder kommer ta tid innan effekt syns. Röd markering (större avvikelse) ska ses ur detta perspektiv.</p>																																																																	
		<div data-bbox="996 683 1339 718"> <h3>HVB externt - barn/unga</h3> </div> <div data-bbox="996 730 1361 774"> <p>Kostnader för HVB Externt (miljoner kronor) per insatstyp och totalt</p> <p>Insatstyp: ● Placering LVU ● Placering Sol, 0-20</p> </div> <table border="1" data-bbox="990 1149 1877 1220"> <thead> <tr> <th></th> <th>2022-08</th> <th>2022-09</th> <th>2022-10</th> <th>2022-11</th> <th>2022-12</th> <th>2023-01</th> <th>2023-02</th> <th>2023-03</th> <th>2023-04</th> <th>2023-05</th> <th>2023-06</th> <th>2023-07</th> <th>2023-08</th> <th>2023-09</th> <th>2023-10</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Placeringar</td> <td>69</td> <td>67</td> <td>61</td> <td>66</td> <td>73</td> <td>84</td> <td>88</td> <td>81</td> <td>75</td> <td>74</td> <td>77</td> <td>72</td> <td>74</td> <td>73</td> <td>67</td> </tr> <tr> <td>Dygn</td> <td>1 916</td> <td>1 816</td> <td>1 820</td> <td>1 835</td> <td>2 096</td> <td>2 358</td> <td>2 152</td> <td>2 318</td> <td>2 188</td> <td>2 162</td> <td>2 144</td> <td>2 218</td> <td>2 158</td> <td>2 203</td> <td>2 116</td> </tr> <tr> <td>Kostnad</td> <td>9,9mkr</td> <td>9,6mkr</td> <td>9,8mkr</td> <td>9,4mkr</td> <td>10,3mkr</td> <td>11,7mkr</td> <td>10,7mkr</td> <td>12,5mkr</td> <td>11,8mkr</td> <td>11,8mkr</td> <td>11,9mkr</td> <td>12,3mkr</td> <td>12,5mkr</td> <td>12,9mkr</td> <td>12,7mkr</td> </tr> </tbody> </table> <div data-bbox="1937 683 2161 1332"> <p>Gävle kommun</p> <p>Datum Sista: 15 Månader (ka... 2022-08-01 - 2023-10-31</p> <p>Organisatorisk enhet Alla</p> <p>Genomförandeform gruppering HVB Externt</p> <p>Kön Alla</p> <p>Utrikesfödd Alla</p> <p>Data senast uppdaterat: 2023-11-1...</p> </div>			2022-08	2022-09	2022-10	2022-11	2022-12	2023-01	2023-02	2023-03	2023-04	2023-05	2023-06	2023-07	2023-08	2023-09	2023-10	Placeringar	69	67	61	66	73	84	88	81	75	74	77	72	74	73	67	Dygn	1 916	1 816	1 820	1 835	2 096	2 358	2 152	2 318	2 188	2 162	2 144	2 218	2 158	2 203	2 116	Kostnad	9,9mkr	9,6mkr	9,8mkr	9,4mkr	10,3mkr	11,7mkr	10,7mkr	12,5mkr	11,8mkr	11,8mkr	11,9mkr	12,3mkr	12,5mkr	12,9mkr	12,7mkr
	2022-08	2022-09	2022-10	2022-11	2022-12	2023-01	2023-02	2023-03	2023-04	2023-05	2023-06	2023-07	2023-08	2023-09	2023-10																																																				
Placeringar	69	67	61	66	73	84	88	81	75	74	77	72	74	73	67																																																				
Dygn	1 916	1 816	1 820	1 835	2 096	2 358	2 152	2 318	2 188	2 162	2 144	2 218	2 158	2 203	2 116																																																				
Kostnad	9,9mkr	9,6mkr	9,8mkr	9,4mkr	10,3mkr	11,7mkr	10,7mkr	12,5mkr	11,8mkr	11,8mkr	11,9mkr	12,3mkr	12,5mkr	12,9mkr	12,7mkr																																																				

Risker	Riskvärde	Kontrollmoment	Resultat																																																																
		<div data-bbox="1003 375 1411 411"> <h3>Öppenvård extern - barn/unga</h3> </div> <div data-bbox="1003 422 1870 805"> <table border="1" data-bbox="996 821 1836 885"> <thead> <tr> <th></th> <th>2022-08</th> <th>2022-09</th> <th>2022-10</th> <th>2022-11</th> <th>2022-12</th> <th>2023-01</th> <th>2023-02</th> <th>2023-03</th> <th>2023-04</th> <th>2023-05</th> <th>2023-06</th> <th>2023-07</th> <th>2023-08</th> <th>2023-09</th> <th>2023-10</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Personer</td> <td>78</td> <td>74</td> <td>73</td> <td>69</td> <td>65</td> <td>60</td> <td>60</td> <td>64</td> <td>70</td> <td>70</td> <td>75</td> <td>67</td> <td>71</td> <td>73</td> <td>74</td> </tr> <tr> <td>Dygn</td> <td>2 146</td> <td>2 007</td> <td>2 132</td> <td>2 005</td> <td>1 985</td> <td>1 896</td> <td>1 850</td> <td>2 025</td> <td>2 061</td> <td>2 259</td> <td>2 207</td> <td>2 154</td> <td>2 165</td> <td>2 240</td> <td>2 302</td> </tr> <tr> <td>Kostnad</td> <td>1,4mnkr</td> <td>1,6mnkr</td> <td>1,8mnkr</td> <td>1,6mnkr</td> <td>1,7mnkr</td> <td>1,7mnkr</td> <td>1,6mnkr</td> <td>2,0mnkr</td> <td>2,0mnkr</td> <td>2,2mnkr</td> <td>2,4mnkr</td> <td>2,2mnkr</td> <td>2,3mnkr</td> <td>2,6mnkr</td> <td>2,6mnkr</td> </tr> </tbody> </table> </div> <div data-bbox="1892 375 2116 997"> <p>Gävle kommun</p> <p>Datum Sista 15 Månader (ka... 2022-08-01 - 2023-10-31</p> <p>Organisatorisk enhet Alla</p> <p>Genomförandeform gruppering Öppenvård Extern</p> <p>Kön Alla</p> <p>Utrikesfödd Alla</p> <p>Data senast uppdaterat: 2023-11-1...</p> </div>			2022-08	2022-09	2022-10	2022-11	2022-12	2023-01	2023-02	2023-03	2023-04	2023-05	2023-06	2023-07	2023-08	2023-09	2023-10	Personer	78	74	73	69	65	60	60	64	70	70	75	67	71	73	74	Dygn	2 146	2 007	2 132	2 005	1 985	1 896	1 850	2 025	2 061	2 259	2 207	2 154	2 165	2 240	2 302	Kostnad	1,4mnkr	1,6mnkr	1,8mnkr	1,6mnkr	1,7mnkr	1,7mnkr	1,6mnkr	2,0mnkr	2,0mnkr	2,2mnkr	2,4mnkr	2,2mnkr	2,3mnkr	2,6mnkr	2,6mnkr
	2022-08	2022-09	2022-10	2022-11	2022-12	2023-01	2023-02	2023-03	2023-04	2023-05	2023-06	2023-07	2023-08	2023-09	2023-10																																																				
Personer	78	74	73	69	65	60	60	64	70	70	75	67	71	73	74																																																				
Dygn	2 146	2 007	2 132	2 005	1 985	1 896	1 850	2 025	2 061	2 259	2 207	2 154	2 165	2 240	2 302																																																				
Kostnad	1,4mnkr	1,6mnkr	1,8mnkr	1,6mnkr	1,7mnkr	1,7mnkr	1,6mnkr	2,0mnkr	2,0mnkr	2,2mnkr	2,4mnkr	2,2mnkr	2,3mnkr	2,6mnkr	2,6mnkr																																																				
		<div data-bbox="974 1061 1512 1157"> <p>● Uppföljning av tvångsåtgärder enligt lagstiftning (LVU och LVM)</p> <p>● Ingen avvikelse</p> </div>																																																																	
		<div data-bbox="974 1173 2184 1396"> <p>Kommentar</p> <p>Ökat behov av externa placeringar är en direkt följd av samhällsutvecklingen med ökad social oro. Ökat behov av omfattande insatser enligt LVU leder till ökade placeringar på HVB-hem med höga avgifter utifrån personaltäthet samt krav på särskild kompetens eller SIS-institutioner där dygnskostnaden ej kan påverkas. Uppföljning/kontroller av berörda enheter och verksamheter och dess möjligheter och förmåga att möta ökade behov av insatser enligt LVU görs regelbundet. Formellt görs alltid en uppföljning av vårdens eventuella fortsättning inom stipulerad tid dvs som längst med 6 månaders intervall då vården ska omprövas. På vilket/vilka sätt, har verksamheterna kunnat möta de ökade behoven av insatser? I flera av fallen finns en problematik med</p> </div>																																																																	

Risker	Riskvärde	Kontrollmoment	Resultat
		<p>kriminalitet och eller missbruk i kombination med psykisk ohälsa och eller neuropsykiatrisk problematik. Detta försvårar så väl möjligheten att hitta rätt vårdinsats som möjligheten att slussa ut ungdomen efter genomförd placering. Grön utifrån att uppföljningar utförs inom rätt tid.</p> <p>■ Inköp sker genom avtal ■ Större avvikelse</p>	
		<p>Kommentar</p> <p>Uppföljning på nämnd är inte möjlig utan endast på sektor välfärd, vilket är en brist.</p> <ul style="list-style-type: none"> •Många inköp/poster är i upphandlingssystem markerade som inköpta utanför avtal, men där avtal finns. Åtskilliga avvikelser avser inköp där avtal inte finns (det går alltså inte att handla inom avtal på den efterfrågade produkten/tjänsten, som tex juristtjänster och resebyråttjänster vilket är de vanligaste avvikelserna). •Dock så finns det många mindre köp på mellan 10 000- ca 100 000 kr som mycket väl skulle kunna ha gått på avtal men som av någon anledning inte gjort det. Dessa kommer att följas upp. •många av dessa köp gjorda då det inte funnits ett giltigt avtal, men ett köp som inte kunnat undvikas. • Det finns också många andra inköp utanför avtal som gjorts då tex ett avtal man tidigare handlat på gått ut och man kollar inte detta innan inköpet, man försöker göra rätt men finner det för svårt att handla tex via e-handelssystemet eller via de rutiner som finns på ankaret, eller så struntar man i det helt och gör sitt inköp där det blir enklast. <p>Åtgärder 2024</p> <ul style="list-style-type: none"> •Det pågår just nu en implementering av ett nytt e-handelssystem som jag bedömer kommer underlätta och göra det mycket enklare att handla via. •Samtidigt så gör vi ett arbete med Ankaret där vi förtydligar och förenklar allt från vardagsinköp till större upphandlingar och direktupphandlingar. Det ska bli enklare att kunna göra rätt! (och öka leverantörstroheten) •Upphandlingsenheten inom Gävle Kommun har haft stora problem med underbemanning. Denna rekryterar nu för att komma igång med flera välbehövliga upphandlingar inom en snar framtid. Detta är en förutsättning för att kunna handla inom avtal 	
		<p>● Felaktiga utbetalningar till familjehem. ● Ingen avvikelse</p>	
		<p>Kommentar</p> <p>För att förstärka kontrollen av utbetalda ersättningar så har projektet gällande ersättning till uppdragstagare samt arvoderingsmodul återupptagits. I projektet deltar förutom familjehemsenheten- stöd också löneenheten samt systemförvaltare. Projektet innefattar kontroll av gällande beslut samt utbetalningsunderlag som läggs in i systemet vart eftersom de kontrollerats. Samtliga beslut går igenom höst och vår samt vid den årliga</p>	

Risker	Riskvärde	Kontrollmoment	Resultat
		uppräknigen av ersättningen till uppdragstagare. Utifrån kontrollerna 2023 så har det inte skett några felaktiga utbetalningar. En övergång i ersättningshanteringen från administratör till familjehemshandläggare pågår, med syfte att närmare följa eventuellt behov av justering avseende ersättningen. Det innebär också att hanteringen av ersättningar blir mindre sårbar då flera kan utföra momenten och har koll på hela utbetalningsprocessen. Arvoderingsmodulen kommer att testköras under juni/juli i ett begränsat antal ärenden, för att efter sommaren kunna gå i full drift. Grönt	

1.2 Risk- eller Målområde: Efterlevnad av externa och interna regelverk

Risker	Riskvärde	Kontrollmoment	Resultat
 Risk att nämndens verksamheter inte kan utföra insatser eller andra arbetsuppgifter med fullgod kvalitet.	12	 Följa upp så att anmälningsskedjan orosanmälningar inte brister	 Ingen avvikelse
		Kommentar <i>Det finns tydliga rutiner för hantering av orosanmälningar som följs med få undantag. Mottagningsenheten har kontaktpersoner gentemot varje förskoleområde. Det finns bemanning för att alltid kunna ta emot anmälningar och göra skyddsbedömningar inom stipulerad tid. I samband med IVO-tillsyn som omfattar en granskning av handläggning gällande framför allt våld i nära relationer under en treårsperiod, så har enstaka brister/felaktigheter upptäckts. Dessa har påtalats och vid behov åtgärdats. Det sker en tydlig överlämning från mottagningsenheten till respektive utredningsenhet som följs upp varje vecka av kontorsledningen för att i tid identifiera arbetsanhopningar, som skulle kunna innebära en risk att anmälningsskedjan brister. grönt</i>	
		 Följa upp att rätt insats ges inom rimlig tid	 Mindre avvikelse
		Kommentar Det görs uppföljningar av beviljade insatser, dels huruvida insatsen verkställdes men också om insatsen gett avsedd effekt. Under året så har inte alla insatser följts upp i tid i den utsträckning som skulle skett. Det har i ett fåtal fall varit en passivitet i handläggningen och uppföljningen som bidragit till att vite utdömts på grund av ej verkställda beslut. För att åtgärda detta så kommer tidsbegränsade beslut i större utsträckning tillämpas för att förkorta tiden mellan uppföljningar för att följa utfallet av insatsen. Gult	

Risker	Riskvärde	Kontrollmoment	Resultat
		 Bristande insatser för det förebyggande arbetet	 Ingen avvikelse
		<p>Kommentar</p> <p>Verksamheten har under året utvecklat det förebyggande arbetet via sina befintliga resurser. En del exempel på utvecklingsområden nämns här:</p> <p>Via samarbete med bl a Vuxenutbildningen har förutsättningarna för stödinsatser till utlandsfödda föräldrar förbättrats. Verksamheten arbetar också mer ute i stadsdelarna nu än tidigare. Samarbetet med skolverksamheter i hela kommunen har ytterligare intensifierats.</p>	

1.3 Risk- eller Målområde: Ändamålsenlig- och effektiv verksamhet

Risker	Riskvärde	Kontrollmoment	Resultat
 Personalbrist	16	 Kontroll av att igångsatta arbeten med fokus på förstärkt kompetensförsörjning sker enligt plan	 Ingen avvikelse
		<p>Kommentar</p> <p>Under 2023 så har Utredningsenhet barn och utredningsenhet ungdom använt sig av AKR. Under året så har en revidering av kompetens- och befogenhetstrappan påbörjats. Utbildningar avseende BBIC och Signs of safety sker utifrån den planering som finns. En jurist har anställts för att stödja verksamheten med i första hand fokus på barn och ungdomar. Stödet ges genom konsultation och stöd i handledningen i särskilt komplicerade ärenden samt regelbundna juristforumet. Grönt</p>	
		 Uppföljning av satsningar gällande kompetensförsörjning inom nämndens ansvar	 Ingen avvikelse
		<p>Kommentar</p> <p>Sedan 1 februari 2023 så har det utgått ett lönetillägg för de enheter och funktioner som i huvudsak handlägger barn och ungdomsärenden där handläggning gällande LVU är en del av arbetsuppgifterna. Syftet med tillägget är att styra medarbetare och kompetens till dessa enheter som det är svårt att bemanna. Utvärderingen som</p>	

Risker	Riskvärde	Kontrollmoment	Resultat
		gjordes i januari 2024 visade att lönetillägget ökat attraktiviteten och att fler behöriga kunnat rekryteras. Detta har inneburit att flertalet konsultköpen kunnat avslutas. Grönt	
		● Kontroll så att vikarieanskaffning fungerar och att rekryterad personal har för tjänsten och för uppdraget adekvat kompetens	● Ingen avvikelse
		<p>Kommentar</p> <p>Bemanning under framför allt sommar, juledigheter och sjukdom är en utmaning som dock bedömts fungerat under 2023.</p> <p>Semestervikarier rekryteras genom bemanningseenheten och vikarierna är ofta tidigare praktikanter som är under utbildning. Utifrån lagstiftningen så kan de inte ersätta socialsekreterare, då fullgjord utbildning krävs för att få utföra myndighetsutövning gällande barn och unga. Detta har inneburit att konsultavtal ofta förlängts över sommaren.</p> <p>Grönt</p>	
■ Risk att tillräcklig beredskap inte finns för att hantera extrema händelser	15	◆ Utvärdera genomförandet av handlingsplaner för extraordinära händelser	◆ Mindre avvikelse
		<p>Kommentar</p> <p>Överlag är handlingsplaner implementerade och kända, men arbetet måste fortsätta 2024.</p>	